

Îmbunătățirea aplicării dreptului penal european

Curs ERA pentru personalul din instanțe

Ordinul european de anchetă

Co-funded by the
Justice Programme
of the European Union

Cuprins:

- *Fișa informativă*
- *Legătura cu alte instrumente legale*
- *Domeniul de aplicare*
- *Definiții*
- *Canale de transmitere*
- *Recunoașterea și punerea în executare. Măsuri alternative*
- *Temeiuri pentru nerecunoaștere și temeiuri pentru refuzul punerii în executare. Amânare*
- *Termene limită pentru recunoaștere și pentru punerea în executare*
- *Căi de atac*
- *Obligația informării*
- *Resurse suplimentare*

Fișa informativă

- **22 mai 2017** – termenul limită pentru transpunerea în legislația națională a Directivei 2014/41/EU
- **26 state membre** au transpus-o, **Danemarca și Irlanda nu sunt** legate de dispozițiile Directivei.
- Sunt impuse **termene limită** pentru strângerea probelor solicitate
- **Limitarea motivelor** pentru refuzul recunoașterii sau punerii în executare a unui ordin european de anchetă
- **Un formular unic** pentru a fi folosit – Certificatul
- Statele membre vor trebui să pună în executare un ordin european de anchetă în baza **principiului recunoașterii reciproce** și în conformitate cu dispozițiile directivei.

Legătura cu alte instrumente legale

- Directiva **înlocuiește**, de la data de 22 mai 2017, **dispozițiile corespunzătoare** ale următoarelor convenții aplicabile între statele membre care au obligații în baza Directivei (așadar, nu în relația cu Danemarca și Irlanda):
 - (a) Convenția din 1959 și cele două protocoale ale sale
 - (b) Convenția care a implementat Acordul Schengen
 - (c) Convenția din 2000 și protocolul său
- Strângerea probelor va fi făcută în conformitate cu dispozițiile Directivei între statele membre obligate prin această Directivă
- În relația cu **Danemarca** și **Irlanda** vor fi aplicabile dispozițiile din materia Asistenței judiciare reciproce (un instrument de Asistență judiciară reciprocă care **este în vigoare** între statele membre implicate în cooperarea judiciară internațională)

Domeniul de aplicare

- Ordinul european de anchetă **va reglementa orice măsură de anchetă pentru obținerea probelor** în acord cu dispozițiile acestei Directive (art.1 alin. 1 din Directivă)
- Ordinul european de anchetă poate fi emis și pentru **obținerea unei probe care se află deja în posesia** autorităților competente ale statului executant (art. 1 alin. 2 din Directivă)
- Directiva privind ordinul european de anchetă **nu se aplică:**
 - *Înființarea unei echipe comune de anchetă și strângerea probelor în cadrul unei astfel de echipe (art. 3 din Directivă)*
 - *Schimbul spontan de informații (art. 7 al Convenției din 2000)*
 - *Sechestrarea activelor în scopul confiscării ulterioare (Decizia-cadru 2003/577/JAI privind executarea în Uniunea Europeană a ordinelor de înghețare a bunurilor sau a probelor; și, de la data de 19.12.2020, Regulamentul 2018/1805 privind recunoașterea reciprocă a ordinelor de indisponibilizare și de confiscare)*
 - *Restituirea: returnarea unui obiect persoanei vătămate (art. 8 al Convenției din 2000)*
 - *Obținerea extraselor de cazier judiciar/ECRIS*
 - *Citarea martorilor, inculpaților, etc. pentru participarea la proces (art. 5 al Convenției din 2000 sau art. 7 al Convenției din 1959)*

Definiții

- ‘**Statul emitent**’ – stat membru în care a fost emis un ordin european de anchetă;
- ‘**Statul executant**’ – statul membru executant al ordinului european de ancheta, pe teritoriul căruia măsura de investigare va fi efectuată;
- ‘**Autoritatea emitentă**’
 - (i) *un judecător, o instanță, un judecător de drepturi și libertăți sau un procuror cu competență în cazul respectiv;*
 - (ii) *orice altă autoritate competentă astfel cum este definită de statul emitent care, în cazul concret, acționează în calitate sa de organ judiciar în materie penală în strângerea probelor în conformitate cu dispozițiile legislației naționale.*
- ‘**Autoritatea executantă**’ – o autoritate având competența să recunoască un ordin european de anchetă și să asigure punerea în executare a acestuia în conformitate cu dispozițiile Directivei și cu procedura aplicabilă cazurilor naționale similare.

Mijloace de transmitere

- Ordinul european de anchetă completat și semnat va fi transmis, **în mod direct**, de la autoritatea emitentă către autoritatea executantă prin orice mijloc în măsură să producă un document scris– folosiți [ATLAS](#) de pe site-ul web RJE pentru a identifica o autoritate executantă competentă din statul membru executant
- Fiecare stat membru poate **desemna o autoritate centrală** sau, în cazul în care cadrul legal permite, **mai mult de o autoritate centrală**, pentru **a sprijini** autoritățile competente
- Autoritatea emitentă poate transmite un ordin european de anchetă prin intermediul sistemului de telecomunicații al **Rețelei Judiciare Europene (RJE)**
- În cazul în care nu poate fi identificată autoritatea executantă, autoritatea emitentă **va efectua investigațiile necesare, inclusiv prin intermediul punctelor de contact din cadrul RJE**, în vederea obținerii informațiilor necesare de la statul executant
- În cazul în care **autoritatea din statul executant** care primește ordinul european de anchetă **nu are competență** privind recunoașterea ordinului european de anchetă sau punerea acestuia în executare, aceasta va trebui, *din oficiu*, să transmită ordinul european de anchetă autorității executante și să informeze despre acest aspect autoritatea emitentă

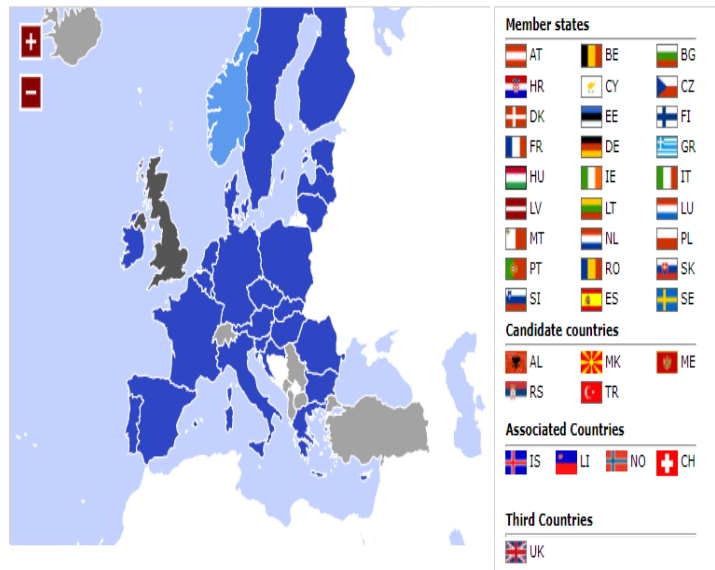
Atlas – site-ul web al RJE

Judicial Atlas

The Atlas allows the identification of the locally competent authority that can receive your request for judicial cooperation and provides a fast and efficient channel for the direct transmission of requests according with the selected measure.

Select country to where your request is to be sent to, clicking on the map:

Member states

AT	BE	BG
HR	CY	CZ
DK	EE	FI
FR	DE	GR
HU	IE	IT
LV	LT	LU
MT	NL	PL
PT	RO	SK
SI	ES	SE

Candidate countries

AL	MK	ME
RS	TR	

Associated Countries

IS	LI	NO	CH
----	----	----	----

Third Countries

UK

Info about national systems

EU Legal Instruments for Judicial Cooperation

Status of implementation in the Member States of EU legal instruments

Cooperation with non-EU countries and judicial networks

Germany - Tools

- About EJN
- Introduction to the EJN Website
- EJN Secretariat
- EJN Meetings
- Projects
- Reports
- EJN Awareness
- Registry (EJN partially restricted area)
- COVID-19 and judicial cooperation in criminal matters
- European Arrest Warrant
- e-Evidence
- European Investigation Order
- EJN restricted access area

Atlas

Find competent authority to receive your request for judicial cooperation

Compendium

Draft a request for judicial cooperation

Fiches Belges

Concise legal and practical information on judicial cooperation measures available in the Member States

Status of implementation

Status of implementation in the Member States of EU legal instruments

EU Presidency

Recunoașterea și punerea în executare. Măsuri alternative

- Autoritatea executantă **va recunoaște** ordinul european de anchetă **fără îndeplinirea vreunei formalități suplimentare și va asigura punerea în executare în același mod** în care măsura de anchetă ar fi fost dispusă de o autoritate judiciară a statului executant (art. 9 alin. 1 din Directivă)
- Autoritatea executantă **se va conforma formalităților și procedurilor indicate în mod expres de autoritatea emitentă** cu excepția situațiilor în care *dispozițiile Directivei prevăd altfel sau formalitățile și procedurile indicate contravin principiilor fundamentale de drept ale statului executant* (art. 9 alin. 2 din Directivă)
- **Recurgerea la o altă măsură de anchetă** (art. 10 alin. 1 din Directivă) – autoritatea executantă recurge, când este posibil, la o altă măsură de anchetă decât cea indicată în ordinul european de anchetă în situația în care aceasta din urmă **nu este prevăzută în legislația statului executant sau nu ar fi aplicabilă într-o cauză similară de pe teritoriul statului executant**. **Excepțiile** de la dispozițiile anterior menționate sunt prevăzute în art. 10 alin. 2 lit. a) - d) din Directivă.
- Autoritatea executantă **poate recurge la o altă măsură de anchetă** decât cea indicată în ordinul european de anchetă în cazul în care **punerea în executare a măsurii selectate ar conduce la același rezultat, dar ar fi mai puțin invazivă/restrictivă de drepturi decât cea indicată în ordinul european de anchetă**

Motive pentru refuz recunoaștere și motive pentru refuz de executare. Amânarea

- Temeiurile pentru nerecunoașterea sau pentru refuzul punerii în executare a ordinului european de anchetă **sunt limitativ și expres prevăzute de dispozițiile Directivei** (art. 11 lit. a)-h) din Directivă)
- Recunoașterea sau punerea în executare a unui ordin european de anchetă **poate fi amânată** în statul executant în următoarele situații:
 - (a) *punerea în executare ar putea prejudicia o investigație în curs, pe o perioadă de timp rezonabilă stabilită de statul executant;*
 - (b) *obiectele, documentele sau datele solicitate sunt deja folosite în alte proceduri judiciare, până în momentul în care nu mai sunt necesare în respectivele proceduri.*
- De îndată ce temeiurile pentru amânare **au încetat să existe**, autoritatea executantă ia fără întârziere măsurile necesare executării ordinului european de anchetă și informează autoritatea emitentă despre punerea în executare prin orice mijloace apte să producă un document scris (art. 15 din Directivă).

Termene limită pentru recunoaștere și pentru punerea în executare

- Hotărârea privind recunoașterea sau punerea în executare va fi pronunțată, iar măsura de anchetă îndeplinită **cu aceeași celeritate și aceeași prioritate, precum cele aplicabile unui caz național** (art. 12 alin. 1 din Directivă)
- Autoritatea executantă va pronunța hotărârea privind recunoașterea sau punerea în executare a ordinului european de anchetă **în cel mai scurt timp posibil**, nu mai târziu **de 30 de zile** de la data primirii ordinului european de anchetă de către autoritatea executantă competentă
- **În situații urgente**, dacă este necesar un termen limită mai scurt sau dacă autoritatea emitentă a indicat în cuprinsul ordinului european de anchetă faptul că măsura de anchetă trebuie îndeplinită la o anumită dată, autoritatea executantă va depune eforturi pentru respectarea acestui termen, în măsura în care este posibil
- Autoritatea executantă trebuie să îndeplinească măsura de anchetă **fără întârziere și nu mai târziu de 90 de zile** de la pronunțarea hotărârii de recunoaștere. În situația în care autoritatea executantă competentă se află în imposibilitate obiectivă de a îndeplini ordinul european de anchetă până la termenul fixat, va informa de îndată, prin orice mijloace, autoritatea competentă a statului emitent despre motivele întârzierii și va stabili cu autoritatea emitentă un termen rezonabil pentru îndeplinirea măsurii de anchetă.

Căi de atac

- Statele membre garantează faptul că **aceleași căi de atac aplicabile unei cauze interne similare**, sunt aplicabile și în cazul măsurii de anchetă indicate în ordinul european de anchetă
- **Motivele de fond pentru emiterea ordinului european de anchetă** pot fi contestate numai printr-o acțiune inițiată în statul emitent, fără a aduce atingere garanțiilor privind drepturile fundamentale din statul executant
- Autoritatea emitentă și autoritatea executantă **se informează reciproc** cu privire la căile de atac ce pot fi formulate împotriva emiterii, recunoașterii ori executării unui ordin european de anchetă
- Introducerea unei căi de atac în justiție **nu suspendă executarea măsurii de anchetă**, cu excepția situației în care acest aspect este prevăzut în cauze interne similare

Obligația informării

- Autoritatea competentă din statul executant care primește ordinul european de anchetă, de îndată, dar nu mai târziu de 10 zile de la primirea ordinului european de anchetă, **va confirma primirea acestuia** prin completarea și trimiterea formularului prevăzut în Anexa B.
- Autoritatea executantă **va informa**, de îndată și prin orice mijloace, autoritatea emitentă:
 - (a) despre faptul că formularul prevăzut în Anexa A este incomplet sau completat în mod evident incorect
 - (b) în situația în care consideră necesar îndeplinirea unor măsuri de anchetă care nu au fost inițial prevăzute ori care nu puteau fi menționate/indicate în momentul întocmirii ordinului european de anchetă
 - (c) în situația în care, în anumite cazuri concrete, stabilește că nu poate aplica formalitățile și procedurile indicate în mod expres de autoritatea emitentă
- Autoritatea executantă **va informa** autoritatea emitentă, de îndată și prin orice mijloc apt să producă un document scris, despre:
 - (a) orice hotărâre luată în conformitate cu dispozițiile art. 10 sau 11;
 - (b) orice hotărâre privind amânare punerii în executare a unui ordin european de anchetă, motivele amânării și, în cazul în care este posibil, durata estimată a amânării.

Resurse suplimentare pe site-ul web al RJE

- *Autorități competente, limbile acceptate, chestiuni urgente și domeniul de aplicare al Directivei privind ordinul european de anchetă (actualizat la data de 07 august 2019)*

<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties/EN/2120>

- *Instrucțiunile de completare a formularului privind ordinul european de anchetă (OEA)*

<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties/EN/3155>

- *Forma editabil.pdf privind ordinul european de anchetă – OEA (Anexa A)*

<https://www.ejn-crimjust.europa.eu/ejn/libdocumentproperties/EN/3152>